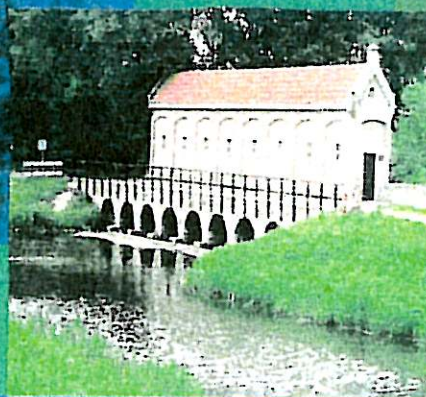
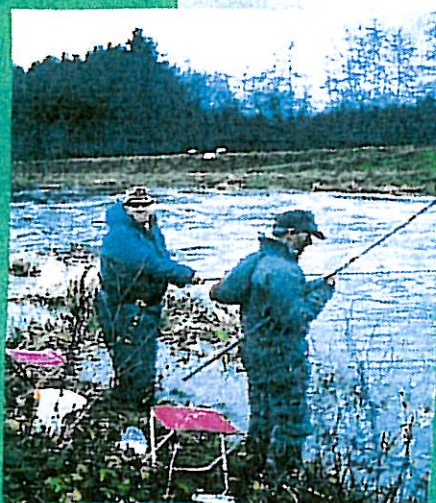

“Water als belevenis”

Beleid voor recreatie op en langs het water

“Water als belevenis”

Beleid voor recreatie op en langs het water

*De nota is opgesteld door de volgende medewerkers
van het Waterschap Regge en Dinkel:
Thea Croese (beleidsmedewerker ecohydrologie)
Ben van Heijningen (medewerker communicatie t/m juni 2002)
Leo Heitbrink (beleidsmedewerker integraal waterbeheer)
Maarten Guijs (juridisch beleidsmedewerker)
Dolf Peters (medewerker keurontheffingen)
Henk Vrieling (projecttrekker en eindredacteur)*

*Foto's voorblad:
Waterschap Regge en Dinkel – Almelo
H. Vrieling – Tubbergen
Stichting Wandelplatform LAW - Amersfoort*

Voorwoord

De beken in ons waterschapsgebied dragen in belangrijke mate bij tot het beeld dat men heeft van het Twentse landschap. Eén van de bekendste Nederlandse natuurbeschermers, Victor Westhoff, heeft door zijn vele publicaties er landelijke bekendheid aan gegeven. Geen wonder dat velen willen genieten van "onze" beken. Dit uit zich op verschillende manieren. Sommige mensen willen alleen maar wandelen, anderen fietsen terwijl het kanoën tegenwoordig niet beperkt blijft tot snelstromende beekjes in het buitenland. Het waterschap wil graag tegemoet komen aan het verlangen van de burger om het water op deze manier te beleven. Daarbij blijft natuurlijk onze verantwoordelijkheid als waterbeheerder overeind staan. Ook beschouwen wij het als onze taak om zorgvuldig om te gaan met de belangen van aanliggende grondeigenaren, zoals landbouwers en natuurbeherende instanties. Om de (on)mogelijkheden goed in beeld te krijgen is een projectgroep en een klankbordgroep gevormd. Naast de mogelijkheden en doelstellingen zijn de randvoorwaarden voor recreatief medegebruik nader geformuleerd. Het is duidelijk dat er kansen ontstaan, zowel voor organisaties die zich met recreatie bezighouden als ondernemers die recreatie als neventak (willen gaan) beschouwen.

Een ander aspect van dit medegebruik verdient ook aandacht. Als moderne overheid is er ons veel aan gelegen om voor het voetlicht te brengen hoe wij het belastinggeld besteed hebben. Men kan als recreant of anderszins zelf vaststellen op welke wijze het waterschap te werk is gegaan; hiermee schep je draagvlak voor nieuwe maatregelen. Recreatief medegebruik is voor ons bestuur één van de manieren om de communicatie met de bewoners van ons gebied gestalte te geven. Ik hoop dat met deze nota er een goed vertrekpunt is geformuleerd voor de belevenis van water in het prachtige Twentse landschap.

Harm A. Meek
lid van het Dagelijks Bestuur

Almelo, december 2002

INHOUD

Voorwoord	4
Samenvatting	6
1. Inleiding	8
2. Recreatie in ontwikkeling	9
2.1 Waterschapsgebied aantrekkelijk voor recreant	9
2.2 Huidig beleid	9
2.3 Ontwikkelingen	9
3. Doelstellingen	12
3.1 Openstellen en bereikbaar maken	12
3.2 Het water en de omgeving aantrekkelijk maken en houden	12
3.3 Recreatie als communicatie-instrument	13
4. Mogelijkheden en beperkingen	14
4.1 Mogelijkheden	14
4.2 Openstellen en bereikbaar maken	15
4.3 Beperkingen	15
4.4 Randvoorwaarden	16
5. Realisatie	18
5.1 Realisatie door integratie in plannen	18
5.2 Landelijk gebied	18
5.3 Stedelijk gebied	19
5.4 Realisatie door samenwerking	19
5.5 Van doelstelling tot resultaat	20
5.6 Handhaving	20
6. Financiën	21
6.1 Toelichting	21
6.2 Binnen huidige kostenraming	22
6.3 Kostenintensivering	22
7. Communicatie	23
Bijlagen	25
Bijlage 1 Toelichting per recreatievorm	
Bijlage 2a Streefbeelden in het Waterbeheerplan 2002-2005	
Bijlage 2b Beheerplankaart	
Bijlage 3 Huidig recreatief medegebruik van waterlopen (kaart)	
Bijlage 4a Mogelijkheden recreatief medegebruik: standaardprofielen (tekening)	
Bijlage 4b Mogelijkheden recreatief medegebruik (kaart)	
Bijlage 5 Stedelijk water: verhoging van de belevingswaarde van stedelijk water	
Bijlage 6 Samenstelling klankbordgroep en projectgroep	
Bijlage 7 Literatuurlijst	

Samenvatting

Door het kleinschalige en afwisselende landschap is Twente een aantrekkelijk gebied voor recreatie. De waterlopen en beken vormen de ruggengraat van de ecologische infrastructuur, zijn landschappelijk aantrekkelijk en kunnen een bijdrage leveren aan de recreatieve infrastructuur.

Bij het waterschap Regge en Dinkel worden met name de grotere waterlopen al recreatief gebruikt. Van zo'n 400 km waterloop wordt het water en de schouwpaden gebruikt voor o.a. hengelsport kanoën, wandelen en fietsen. De ervaringen van het waterschap met het recreatief medegebruik zijn in het algemeen bijzonder positief.

Het huidige beleid van het waterschap Regge en Dinkel voor het recreatief medegebruik is gebaseerd op zijn taak als waterbeheerder. In hoofdlijnen komt dit beleid er op neer dat het waterschap zich positief, maar passief en reactief opstelt ten aanzien de openstelling van waterlopen en schouwpaden. De invulling en inrichting wordt aan derden overgelaten. Verder wordt het medegebruik dikwijls gedoogd, zolang het geen problemen geeft voor het waterschap, de ingelanden en de veiligheid van de recreant.

Nieuw beleid

Het waterschap Regge en Dinkel heeft in het waterbeheerplan 2002-2005 doelstellingen ten aanzien de ecologische kwaliteit en de belevingswaarde opgenomen. In aansluiting hierop wil het waterschap de recreatieve mogelijkheden van de natte infrastructuur beter benutten. Het gaat hierbij niet alleen om de beleving van het water, maar ook om de communicatie met de ingezetenen. Met name de burger, die een steeds groter deel van de kosten van het waterbeheer voor zijn rekening neemt, is onvoldoende bekend met het waterbeheer en de functies van het oppervlakte water.

In samenhang met het waterbeheerplan is recent de waterschapsnota "Samen werken aan stedelijk water" vastgesteld. In het stedelijk gebied wordt samen met de gemeenten meer ruimte gecreëerd voor oppervlaktewater en krijgt de belevingswaarde veel aandacht.

Vanuit juridisch oogpunt is de actualisering van het beleid ten aanzien van het recreatief medegebruik gewenst om invulling te geven aan de nieuwe taakomschrijving inzake "de brede kijk", waartoe natuurbelangen en het recreatief medegebruik behoren.

De in het waterbeheerplan geïnitieerde veranderingen in het beleid voor recreatief medegebruik van waterlopen kunnen het beste geschetst worden als "van passief naar actief". Met een (pro)actieve opstelling worden mogelijkheden beter benut en kunnen problemen worden voorkomen, bijvoorbeeld door het (al of niet) openstellen duidelijk aan te geven.

Hiervoor zijn de volgende doelstellingen geformuleerd en in de nota uitgewerkt:

- het water en de omgeving voor de recreant aantrekkelijk maken en houden;
- recreatie en belevingswaarde als communicatie-instrument benutten.

1. Inleiding

De beleving van water is een belangrijk speerpunt in het Waterbeheerplan 2002-2005 van Regge en Dinkel. Het waterschap neemt duidelijk een andere houding aan dan voorheen: van passief, afwachtend naar actief, stimulerend. Diverse ontwikkelingen vragen hierom. Met een (pro)actieve opstelling worden de mogelijkheden beter benut en problemen voorkomen.

In deze notitie is nader uitgewerkt hoe het waterschap die beleving wil invullen. Deze notitie geldt tevens als de opvolger van de Nota recreatief medegebruik (1993). Het begrip *beleving* (gevoelsmatig ondergaan) heeft namelijk grote raakvlakken met *recreatie* (ontspanning, vrijetijdsbesteding). Wie recreëert beleeft, en vaak ook omgekeerd. Die samenhang komt in deze notitie steeds terug.

Opbouw van de nota

Na een korte kenschets van het beheergebied en het huidige recreatieve medegebruik in het beheergebied wordt ingegaan op een aantal maatschappelijke ontwikkelingen en beleidskaders (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 worden de doelstellingen geformuleerd. In hoofdstuk 4 worden de mogelijkheden en randvoorwaarden bij recreatief medegebruik uiteengezet, waarna de weg naar de realisatie wordt aangegeven in hoofdstuk 5. Tenslotte wordt ingegaan op de financiële kant van het voorgenomen beleid en de communicatie tijdens het opstellen van de nota.

2. Recreatie in ontwikkeling

2.1 Waterschapsgebied aantrekkelijk voor recreant

Door het kleinschalige en afwisselende landschap is Twente een aantrekkelijk gebied voor recreatie.

De structuren van beken en waterlopen zijn daarin een belangrijk element. Op zichzelf, maar ook als ruggengraat van de ecologische infrastructuur, als leefomgeving voor plant en dier en als dragers van het landschap. De overgang van land naar water is een aantrekkelijke verblijfplaats, ook voor de mens, maar wel als één van de componenten van een ecologisch systeem.

Waterlopen en recreatie

Het waterschap Regge en Dinkel beheert 2600 km waterloop. Met name de grotere waterlopen (1e en 2e soort) worden op verschillende manieren recreatief gebruikt. De lengte wordt geschat op ruim 400 km (bijlage 3). Deze waterlopen met schouwpaden worden voornamelijk gebruikt voor wandelen, kanoën, fietsen en de hengelsport. Op kleinere schaal worden waterlopen gebruikt voor evenementen en oeverrecreatie (military, survival, hondensport, zwemmen). Ook de schaatsers in Twente maken gebruik van het watersysteem. De ervaringen van het waterschap met recreatie zijn bijzonder positief en er is een goede relatie opgebouwd met de betrokkenen.

2.2 Huidig beleid

Het huidige beleid van het waterschap Regge en Dinkel is neergelegd in de nota "recreatief medegebruik" uit 1993 en is gebaseerd op een beperkte waterstaatkundige taak van het waterschap. Dit beleid was het uitgangspunt voor het waterbeheerplan 1997-2000 en was tot voor kort van toepassing. In hoofdlijnen komt het beleid er op neer, dat het waterschap zich positief, maar passief opstelt ten aanzien de openstelling van water en schouwpaden en de invulling en inrichting volledig aan derden overlaat. In verschillende vergunningen is het een en ander geregeld en bij inrichtingsplannen zijn ook dikwijls voorzieningen aangelegd. Verder wordt het medegebruik dikwijls gedoogd (wandelen, schaatsen, zwemmen), zolang het geen problemen geeft voor het waterschap, de ingelanden en de veiligheid van de recreant¹. Gedogen geeft echter onduidelijkheid en daardoor soms ergernis, zowel voor de ingelanden als de recreanten.

2.3 Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen maakt het nodig het beleid ten aanzien van recreatie te herzien.

Ruimtelijk / maatschappelijk

De inrichting van Nederland is in ontwikkeling. In de stad, op het land en langs het water zijn belangrijke verschuivingen te constateren. De sterke positie van de landbouw kalft af en nieuwe functies manifesteren zich. Het gaat dan om:

¹ Volgens de keur is het verboden zich binnen de kern- en beschermingszones van waterlopen te bevinden, behalve als men rechthebbende is of als het recreatieve activiteiten betreffen, die vanwege het bestuur zijn toegestaan.

provincie noemt als één van de hoofdlijnen van beleid de verbetering van de kwaliteit en inrichting van watersystemen. Dit is niet alleen van belang in verband met het ecologisch functioneren van watersystemen en het voorkomen van verontreinigingen benedenstreams of van het grondwater, maar ook omdat "fraaie wateren" uitnodigen voor recreatie, zoals wandelen, fietsen, en hengelsport", aldus de provincie. Een aantal wateren en waterlopen binnen het beheergebied van Regge en Dinkel heeft in het provinciaal waterhuishoudingsplan het streefbeeld "belevingswater" gekregen. Dit streefbeeld moet worden gezien als "een extra accent met betrekking tot inrichting beheer en onderhoud, ingegeven vanuit landschap, recreatie en/of ecologie". Het streefbeeld belevingswater is dan ook toegekend aan wateren die gelegen zijn in een landschappelijk fraaie omgeving zoals de Vecht, de Regge en diverse beken, die van belang zijn voor de recreatie en/of een ecologische verbindingzone vormen".

Provinciale beleidsnota recreatie en toerisme

De provincie Overijssel heeft in 2000 haar beleidsnota recreatie en toerisme 'Struinen door de tuin van Nederland' gepresenteerd. Het belang van natuur-, landschapswaarden voor de recreatie in Twente wordt nog eens onderstreept. Ten aanzien van de routegebonden recreatie worden als doelen geformuleerd:

- realiseren van ruimtelijke samenhang
- investeren in infrastructuur
- versterken van knooppunten

Ruimtelijke samenhang heeft vooral betrekking op het 'decor' van de wandelaar. De provincie wil inzetten op het opheffen van versnippering en barrières, het creëren van nieuwe verbindingen of groenzones en zo nodig het versterken van landschappelijke kwaliteiten. Ook wil men de toegankelijkheid van de groene ruimte vergroten. In de nota krijgen de voorzieningen in de stadsrandzone specifieke aandacht. Een adequate organisatie van en samenwerking binnen de recreatiesector is een belangrijke voorwaarde om de doelstellingen te realiseren. Verder wordt onder andere het volgende op het terrein van recreatie en toerisme gesignaleerd.

- recreëren dicht bij huis wordt belangrijker;
- we trekken er vaker op uit;
- recreatie is van toenemende economische belang.

Waterbeheerplan 2002-2005

Het beleid van het waterschap Regge en Dinkel is voor de komende jaren beschreven in het waterbeheerplan 2002-2005.

In het waterbeheerplan noemt het waterschap een aantal opgaven waar het zich de komende jaren voor geplaatst ziet. Het betreft onder andere "het meer aandacht schenken aan water in de stad" en "het vergroten van de toegankelijkheid van het waterbeheer".

Als maatregelen worden in het plan genoemd "het profileren van het waterschap bij de Twentse inwoners door middel van een meer doelgerichte communicatie en het ontwikkelen en verbeteren van de communicatiemiddelen (perscontacten, advertenties, informatieborden, website, wandel-/fiets-/kanoroutes, excursies, etc.) (mtr. 45) en "het opstellen van de nota "beleving van het water(schap)", met daarin aandacht voor de mogelijkheden tot en voorwaarden bij recreatief medegebruik" (mtr. 46).

In bijlage 2 zijn de streefbeelden van het waterbeheerplan weergegeven, zowel inhoudelijk als geografisch.

Stedelijk water

In samenhang met het waterbeheerplan is recent de waterschapsnota "Samenwerken aan stedelijk water" vastgesteld. Behalve meer ruimte voor oppervlaktewater in het stedelijk gebied krijgt de belevingswaarde een hoge prioriteit (bijlage 5).

3. Doelstellingen

3.1 Formulering doelstellingen

De ontwikkelingen, genoemd in het voorgaande, kunnen als volgt worden samengevat: de taak van de waterbeheerder wordt breder met als gevolg dat hij het als zijn taak ziet water meer nadrukkelijk onder de aandacht van de burger te brengen. Water moet meer leven bij de burger, maar dan moet het huidige, passieve beleid t.a.v. recreatie worden bijgesteld.

De belangrijkste wijziging van beleid is dat het waterschap niet "slechts" medewerking verleent aan initiatieven van derden, maar verder ook zelf, voor zover dat past binnen nader te formuleren randvoorwaarden, initiatieven ontplooit om de beleving van het watersysteem c.q. recreatief medegebruik te bevorderen. Hierdoor moet de burger beter in staat gesteld worden te genieten van het prachtige bekensysteem en kennis te nemen van de werken van het waterschap. Het recreatief medegebruik van onze waterlopen is daarvoor een middel, waarbij natuurlijk wel een aantal randvoorwaarden gelden die in hoofdstuk 4 aan de orde komen.

De volgende doelstellingen zijn daarbij voor ons van belang:

- a. Het water en de omgeving voor de recreant aantrekkelijk maken en houden;
- b. Recreatie/ belevingswaarde als communicatie-instrument benutten.

Hieronder staan de doelstellingen nader gespecificeerd, daarna wordt ingegaan op de openstelling en bereikbaarheid.

3.2 Het water en de omgeving aantrekkelijk maken en houden

Mensen die recreëren op en langs het water zullen het water ook (doorgaans positief) beleven. Het publiek heeft er, binnen randvoorwaarden, recht op om van de openbare ruimte te genieten.

Het verschaffen van dit genoegen is een doel op zich van het waterschap. Het heeft in het Waterbeheerplan besloten om de *belevingswaarde* van water in stand te houden en te verbeteren. Het moet voor de recreant de moeite waard zijn om langs het water te vertoeven. Die belevingswaarde kan op verschillende manieren worden opgevoerd: landschappelijk, natuurlijk, cultureel, sportief....

Door structureel vanuit de belevingswaarde naar de waterlopen te kijken en de bevindingen in plannen mee te nemen is er nog veel vooruitgang te boeken. De belevingswaarde van water moet één van de uitgangspunten worden voor de plannenmakers wat betreft inrichting, beheer én onderhoud. Vanzelfsprekend dient bij een integraal plan rekening te worden gehouden met beperkingen. In samenwerking met de gemeenten zullen plaatsen met belevingswaarde in beeld worden gebracht.

4. Mogelijkheden en beperkingen

4.1 Mogelijkheden

Waterlopen

De ruimte, de route en de inrichting van waterlopen kunnen op een meervoudige manier worden gebruikt. Vanaf het water en de oever kan men van het landschap genieten en zowel het water als de omgeving beleven. De huidige en nog meer de toekomstige inrichting van waterlopen bieden mogelijkheden voor recreatie en toerisme. Het gaat hierbij zowel om het recreatieve verblijf, als om de route, de (rond)gang, het toeren. In het algemeen betreft het een combinatie van landschap-natuur- en sportieve beleving in de vorm van wandelen, fietsen, hengelsport en kanoën. Met name de grotere waterlopen bieden mogelijkheden om de waterstaatkundige, de ecologische en recreatieve infrastructuur te combineren. Zo kan de blauw-groene dooradering van Twente nog aan kleur winnen.

Kunstwerken en knooppunten

Ook de kunstwerken, de waterbouwkundige werken in de waterloop, zijn voor de recreant en toerist interessant. Hierbij valt te denken aan regelwerken in de vorm stuwen, sluizen, gemalen en vistrappen. Vaak liggen ze op plaatsen, waar routes de waterloop kruisen met bruggen, die op zich weer een toegevoegde waarde hebben om het water te beleven. Een aantal hebben een monumentaal karakter of zelfs de status als monument, zoals de watermolens en het schuivenhuisje (Dinkel/kanaal Almelo-Nordhorn).

Hier kunnen recreatieve knooppunten ontstaan, die een functie vervullen als beginpunt, eindpunt en wisselpunt in de route. Ze vormen voor het waterschap en de recreatiesector een uitgelezen plaats om informatie over het waterbeheer, de omgeving en de route te verstrekken. Dit is nog meer het geval als ter plaatse ook meerdere recreatieve routes "verknoopt" kunnen worden. Wellicht kan hier ook op een kunstzinnige wijze iets worden gedaan.

Een netwerk van recreatieve routes krijgt structuur door de knooppunten.

Inventarisatie

Van de 2600 km waterloop, die het waterschap beheert, biedt op dit moment ca. 1200 km ruimtelijke mogelijkheden voor recreatie. Hiervan is voor ca. 400 km een vorm van recreatief gebruik geregeld. De mogelijkheden kunnen meer en vooral beter worden benut. Een uitbreiding met ca. 50% tot minimaal 600 km lijkt mogelijk. Deze ruimtelijke mogelijkheden zijn in bijlage 4a in dwarsprofielen aangegeven.

Op kaartbijlage 4b zijn de waterlopen aangegeven waar ruimte en mogelijkheden voor recreatie zijn zonder rekening te houden met beperkingen. Ook de plaatsen die in aanmerking komen voor knooppunt zijn aangegeven. De stedelijke gebieden zijn aangegeven en de stadsrandzone, vanwege de grote vraag naar recreatie in en bij wooncentra.

De kaart dient als basis voor nader onderzoek en uitwerking van de nota.

4.4 Randvoorwaarden.

Met randvoorwaarden bepalen we het kader (spelregels) voor de wijze waarop we omgaan met de recreanten, de exploitanten en de omgeving (plaats waar het gebeurt).

De randvoorwaarden benaderen we vanuit verschillende invalshoeken:

- waterhuishoudkundig (kwantitatief en kwalitatief)
- natuur- en landschap
- veiligheid
- recht en wet (eigendom, hinder, aansprakelijkheid, bestemmingsplan e.d.)

Waterhuishoudkundige randvoorwaarden.

De primaire taken van het waterschap: de zorg voor af- en aanvoer van water, het peilbeheer en de waterkwaliteit mogen niet worden belemmerd. De waterloop en de kunstwerken (stuwen e.d.) met bijbehorende voorzieningen moeten in de eerste plaats goed blijven functioneren. De waterkwaliteit kan beperkingen aan het gebruik stellen. De waterlopen zijn bijvoorbeeld ongeschikt als zwemwater.

Behoud natuur- en landschapswaarden

Kwetsbare ecologische en landschappelijke waarden moeten worden beschermd. Niet alleen uit hoofde van de waarden zelf, maar ook omdat ze bepalend zijn voor de recreatieve aantrekkelijkheid en de belevingswaarde. Op basis van het Waterbeheerplan is de volgende indeling gemaakt, waaraan de randvoorwaarden worden gekoppeld:

Belevingswater in kwaliteitswatergebied (m.n. de watersystemen van de Dinkel)	Hier zijn i.v.m. de hoge natuurwaarden de ecologische randvoorwaarden stringent. Recreatie mag geen belemmering zijn voor de ontwikkeling van de natuurwaarden.
Belevingswater in basiswatergebied (met name de watersystemen van de Laaglandregge)	Bij belevingswater vormt de landschappelijke en ecologische inrichting het uitgangspunt. Het waterschap zal recreatie ondersteunen met maatregelen (recreatie in goede banen leiden), zodat de natuurlijke inrichting gehandhaafd blijft.
Overig basiswatergebied (stedelijke waterlopen incl. Stadsregge en landbouwgebied)	Weinig beperkingen. Ook intensievere vormen van recreatie, zoals sportieve activiteiten, zijn vanuit het oogpunt ecologie mogelijk.

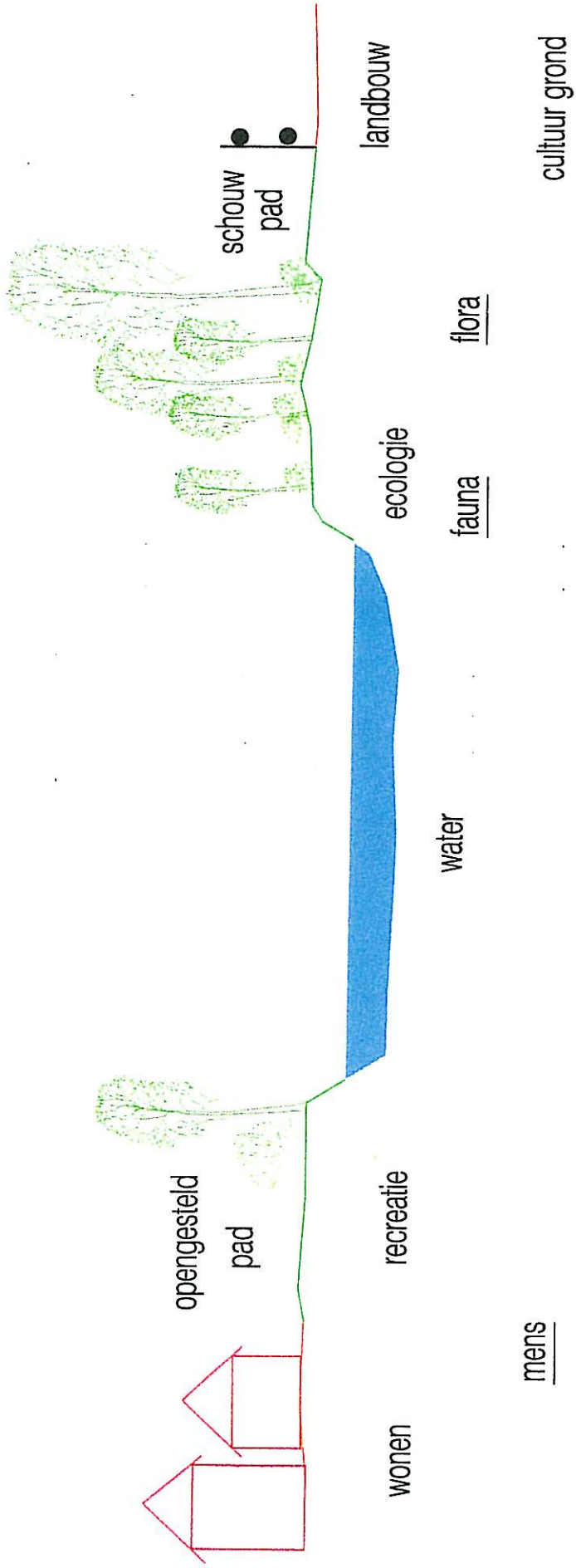
De ecologische draagkracht van de waterloop is mede afhankelijk van de omvang van het ecologisch systeem en de kwetsbaarheid. Is de kwetsbaarheid hoog (bijv. in natuurgebieden), dan worden beperkingen gesteld. Het gaat hierbij om verstoring van rust en stilte in paai- broed- en opgroei gebieden en om betreding (beschadiging) van kwetsbare vegetaties.

Voor waterlopen met hoge natuurwaarden betekent dat:

- Kleine boven- en middenlopen met kwetsbare natuur worden afgesloten voor intensieve recreatie. Alleen wandelen wordt toegestaan (v.b. broedgebied ijsvogels, bronvegetaties kwelmoerassen, broekbos, beekdalhooidanden)
- Recreatie is alleen toegestaan op de aangegeven routes, in het algemeen langs de randen. Zonodig zullen gedeelten van de waterloop worden afgesloten. Dit kan ook gedurende een bepaalde

" WATER ALS BELEVENIS "

Integratie van waterstaatkundige, ecologische en recreatieve infrastructuren
in de "blauw-groene dooradering" van Twente

5. Realisatie

5.1 Realisatie door integratie in plannen

Belevingswaarde en recreatie zullen worden geïntegreerd in de inrichting, het beheer van waterlopen en de bijbehorende planvorming. Dit betreft zowel de eigen plannen, als de bij het waterbeheer betrokken plannen van derden.

In het planproces bij het waterschap Regge en Dinkel zijn de volgende planniveaus te onderscheiden.

- a) Strategisch: waterbeheerplan(wbp) en de onderhavige beleidsnota.
- b) Tactisch: onderhoudbeheerplannen (obp).
- c) Operationeel: uitvoeringsplannen (voorbereiding en uitvoering werken):

Ad a.

De onderhavige nota geeft aan op welke wijze het recreatief medegebruik van waterlopen gestalte zal krijgen.

Ad b.

Het obp is de gebiedsgerichte uitwerking van het beleid op stroomgebied- en waterloopniveau. In het obp worden de bestaande beheersituatie, de gewenste beheersituatie en een beschrijving van de maatregelen aangegeven.

Ad c.

Uitvoeringsplannen plannen krijgen vorm in:

- Keurontheffingen voor plannen van derden.
- Eigen plannen van het waterschap ten aanzien van herinrichting en onderhoud.

Op ieder planniveau is een vorm van inspraak mogelijk. Bij de ontwikkeling van obp's wordt overleg gevoerd met verschillende instanties (o.a. GLTO, NMO, OPG). De in juridische zin steekhoudende rechtsbescherming vindt plaats bij de voorbereiding van uitvoeringsplannen op basis van de "Inspraakverordening" en de "Beleidsregels voor keurontheffingen" van het Waterschap Regge en Dinkel. De *eigenaars en gebruikers* van de aanliggende terreinen krijgen de mogelijkheid om hun belangen in te brengen ten behoeve van een zorgvuldige belangenafweging.

Bij de planontwikkeling kan een onderscheid worden gemaakt tussen het landelijk en het stedelijk gebied.

5.2 Landelijk gebied

De eerder beschreven ontwikkelingen, krijgen door de Reconstructiewet, die het gehele landelijke gebied van Twente betreft, een flinke impuls. Het doel is een betere kwaliteit van de agrarische sector, de natuur, het landschap, de recreatie, het water en de infrastructuur. Intenties en plannen van het gebiedsgericht beleid zullen in de komende tien jaar met financiële, personele en juridische middelen van de Reconstructie worden uitgevoerd. In samenhang hiermee worden met de lopende Landinrichtingsplannen dezelfde doelstellingen nagestreefd. De plannen

5.5 Van doelstelling tot resultaat

Het waterschap Regge en Dinkel streeft er naar om de recreatieve doelstellingen ten aanzien van openstelling, belevingswaarde en communicatie in de komende 10 jaar te bereiken voor ca. 600 km waterloop.

Deze raming is gebaseerd op:

- a. De optimalisatie van het huidige recreatief medegebruik;
- b. Een uitbreiding van deze lengte met ca. 50 %;
- c. De inrichting van een evenredig aantal knooppunten.

Het betreft alleen de waterlopen met ruimtelijke mogelijkheden op en langs het water en waar het waterschap eigenaar van de ondergrond is of de eigenaar medewerking zal verlenen.

De waterlopen met het streefbeeld belevingswater en waterlopen in de stedelijke omgeving hebben daarbij een hoge prioriteit.

Ad a Optimalisatie

De waterlopen met bestaand recreatief medegebruik zullen op basis van de in deze nota geformuleerde doelstellingen worden doorgelicht. Het betreft ca. 400 km waterloop. De huidig recreatie vormt de basis voor de te treffen maatregelen. Bijlage 3 geeft hier inzicht in.

Ad b Uitbreiding

De uitbreiding van het recreatief medegebruik zal met name worden gerealiseerd door integratie in andere plannen, zowel eigen projecten als initiatieven van derden. Deze plannen worden aan de in deze nota geformuleerde doelstellingen getoetst.

Ad c Knooppunten

De inrichting van knooppunten is een onderdeel van en aanvulling op het bestaande communicatiebeleid van het waterschap.

De openstelling zal door middel van borden met de tekst "opengesteld" (meestal voor wandelaars) worden aangegeven. Op trajecten waar dit van toepassing is zullen borden "verboden toegang" worden geplaatst. Dit kan worden aangevuld als een bepaalde periode van toepassing is, zoals een verbod in het broedseizoen voor het kanoën op de Dinkel.

De inrichtingsmaatregelen dienen hierop aan te sluiten en zijn afhankelijk van de recreatiesoort en de eerder genoemde mogelijkheden en randvoorwaarden.

5.6 Handhaving

Voorwaarde bij het realiseren van de doelstellingen is, dat rekening wordt gehouden met andere belangen in de vorm van de in paragraaf 4.4 genoemde randvoorwaarden. Dit komt in de eerste plaats bij de inrichting en openstelling aan de orde. Daarna is een adequate handhaving, die begint met informatie, controle en toezicht, van belang.

Informatie

Bij het uitzetten van een route zal voldoende aandacht aan de informatie moeten worden besteed: (vb.: in het broedseizoen verboden toegang, honden aan de lijn, betreden op eigen risico, waarschuwen voor gevaarlijke situaties).

Over informatie (voorlichting), controle en toezicht zullen ook afspraken met de betrokken instanties en ondernemers worden gemaakt.

Controle en toezicht

Alle waterlopen worden verschillende keren per jaar gecontroleerd en geschouwd. Een intensivering ten behoeve van het recreatief medegebruik zal in het schouwprogramma en de begroting van het Waterschap Regge en Dinkel worden meegenomen.

Recreatieve voorzieningen worden vaak door derden beheerd. Ook zij zullen worden ingeschakeld bij de handhaving van de randvoorwaarden. De algemene overheid (gemeenten en de Regio Twente) vervult hierbij een belangrijke rol ten aanzien van de inzet van toezichthouders, politie, stads- en veldwachters. Het Waterschap Regge en Dinkel staat ook open voor samenwerking met andere terreinbeheerders (jachtopzieners, boswachters, BOA's).

6. Financiën

6.1 Toelichting

Gezien de beoogde planontwikkeling zullen investeringen in recreatie grotendeels als geïntegreerd onderdeel van andere plannen worden uitgevoerd. De bestedingen zullen deels door en onder verantwoordelijkheid van andere instanties worden gedaan.

Het maken van een kostenraming voor de langere termijn is moeilijk. Zonder uitwerking per project blijft het voorlopig en globaal. Integratie in andere plannen, samenwerking met en bijdragen van andere organisaties maken dit nog minder voorspelbaar.

Daarnaast impliceert medegebruik het meervoudig gebruik van dezelfde middelen. Dubbel begroten moet worden voorkomen.

Ondanks deze kantekeningen blijft een kostenraming gewenst om te bepalen welke inzet het waterschap op dit moment wil tonen, de pro-actieve opstelling inhoud wil geven. Bijstelling van de ramingen kan plaatsvinden aan de hand van de uitvoering, ervaring en evaluatie.

Dit kan bij de jaarlijkse behandeling van de perspectievennota worden bepaald. Er is dan ook inzicht in de uit te voeren projecten en de bijdragen van derden. De keus zal moeten worden gemaakt of extra of bestaande financiële middelen worden ingezet

Waar praten we over?

Ca. 1200 km (van de 2600 km) waterloop biedt qua ruimte en eigendom mogelijkheden voor recreatief medegebruik, waarvan:

- a. Naar verwachting voor ca. 600 km de vraag naar recreatief medegebruik zodanig gering zal zijn, dat het waterschap voor een passieve opstelling zal kiezen.
- b. Ca. 400 km al een recreatief medegebruik heeft, dat geoptimaliseerd zal worden.
- c. Ca. 200 km de komende tien jaar zal worden meegenomen in plannen.

De kostenraming is gebaseerd op de doelstellingen voor b en c:

- Belevingswaarde behouden en verbeteren (incl. het openstellen en verbeteren van de bereikbaarheid).
- Recreatie/belevingswaarde als communicatie-instrument benutten.

In het stedelijk gebied met intensief gebruik zijn de aanleg- en onderhoudskosten hoog. In het landelijk gebied zijn de kosten veel lager en betreffen soms alleen het beheer en onderhoud van de routeaanduiding.

De planontwikkeling, afstemming en communicatie vragen een substantiële personele inzet. De verwachting is dat in de eerste jaren de ontwikkelingskosten relatief hoog zullen zijn. Deze kosten zullen na verloop van tijd afnemen, maar met een toenemend recreatief gebruik zullen de kosten van het beheer en onderhoud weer hoger worden.

7. Communicatie.

Klankbordgroep

In een nota waarin communicatie met recreanten één van de doelstellingen is, is betrokkenheid van de recreatiesector een eerste vereiste. Daarom is al in de oriënterende fase een inventariserend overleg gevoerd met belanghebbende instanties. Zo is een klankbordgroep van 23 instanties ontstaan, waarvan een groot deel actief heeft meegedacht (bijlage 6).

Gemeenten

Hoewel de gemeenten een belangrijke rol bij het recreatief medegebruik vervullen, zijn deze nog niet rechtstreeks bij het ontwikkelingsproces betrokken. Zij zijn vertegenwoordigd door de Regio Twente vanwege zijn deskundigheid en regionale taken op het recreatief en toeristisch gebied. Met 15 gemeenten er bij zou de klankbordgroep ook wel erg groot worden. Verder was het gewenst om eerst duidelijkheid te hebben over fundamentele keuzes in het beheer van stedelijk water. Hiervoor is de nota "Samenwerken aan stedelijk water" opgesteld. Belevingswaarde en recreatie spelen daarin een rol van betekenis. In aansluiting op en in samenhang met deze nota zal invulling worden gegeven aan het recreatief medegebruik van water in het stedelijk gebied en de stedelijke omgeving. Voor het landelijk gebied is in eerste instantie gekozen voor de inbreng via de Regio Twente.

1° Concept

De resultaten van het eerste overleg (oktober/november 2001) in de vorm van verscheidene aandachtspunten zijn gebruikt bij het opstellen van het eerste concept de nota. Dit eerste concept is weer voorgelegd aan de klankbordgroep (juni 2002). In de reacties hierop zijn met name de kansen benadrukt. Zij vormen een aanmoediging om op de ingeslagen weg door te gaan. Ook zijn vele tips gegeven om tijdens de implementatie nader uit te werken.

Naast de kansen zien de belangenbehartigers van de grondgebruikers en grond eigenaren, met name GLTO en OPG ook bedreigingen.

Verder bleek er behoefte te zijn aan meer duidelijkheid ten aanzien van de taak en inspanningen van het waterschap.

De volgende punten hebben nadere aandacht gekregen.

Kwaliteitszorg en goed noaberschap. Schade en overlast bij aangelanden (eigenaren en gebruikers) dient te worden voorkomen.

Hierover zullen het waterschap en de Regio Twente ook afspraken maken met recreatieondernemers, die gebruik maken van de waterlopen. Er zal een beroep op hen worden gedaan om mee te werken aan overeenkomsten met, of een vorm van certificering van, de betrokken bedrijven.

De provincie Overijssel heeft toegezegd een onderzoek te doen naar een garantiefonds voor o.a. grondgebruikers, dat niet verhaalbare schade door recreatief medegebruik kan ondervangen.

Een adequate toepassing van de bestaande regelingen van het waterschap Regge en Dinkel biedt voldoende mogelijkheden voor inspraak en rechtsbescherming.

Bijlagen:

Inhoud

- Bijlage 1 Toelichting per recreatievorm
- Bijlage 2a Streefbeelden in het Waterbeheerplan 2002-2005
- Bijlage 2b Beheerplankaart
- Bijlage 3 Huidig recreatief medegebruik van waterlopen (kaart)
- Bijlage 4a Mogelijkheden recreatief medegebruik: standaardprofielen (tekening)
- Bijlage 4b Mogelijkheden recreatief medegebruik (kaart)
- Bijlage 5 Stedelijk water: verhoging van de belevingswaarde van stedelijk water
- Bijlage 6 Samenstelling klankbordgroep en projectgroep
- Bijlage 7 Literatuurlijst

Bijlage 1 Toelichting per recreatievorm

Onderstaand een beperkte beschouwing over de belangrijkste vormen van recreatief medegebruik.

Het betreft in de eerste plaats de meest voorkomende vormen wandelen, hengelsport, schaatsen, varen en fietsen. Verder komen enkele bijzondere vormen van recreatief medegebruik aan de orde. Voor uitgebreidere informatie wordt verwezen naar bijlage 7, de literatuuropgave.

Wandelen

Huidige situatie

Bij het Waterschap Regge en Dinkel bieden de schouwpaden (onderhoud- en controlepaden) mogelijkheden om te wandelen. Verschillende instanties (gemeenten, verenigingen, stichting LAW) hebben deze mogelijkheid benut en in overleg met het waterschap routes uitgezet. Deze wandelrechten met voorwaarden ten aanzien van beheer en onderhoud zijn vastgelegd in keurontheffingen. Het betreft o.a. de Lange Afstand-Wandelpaden het Twentepad, het Marskramerpad, het Noaberpad en enkele "kuierroutes" in de gemeenten Hellendoorn en Ommen. Deze wandelroutes zijn goed beschreven en daardoor ook educatief van waarde.

Het Waterschap Regge en Dinkel heeft in het kader van het Bornsebeekplan zelf een wandelroute uitgezet en beschreven. Het waterschap zorgt in dit geval ook voor het beheer en onderhoud.

De totale lengte aan uitgezette wandelroutes langs waterlopen wordt geschat op 100 km.

Daarnaast wordt het wandelen op schouwpaden in het algemeen gedoogd. Zo zijn op een "natuurlijke" wijze met name nabij en in dorpen en stadsdelen mede met behulp van waterlopen "ommetjes" ontstaan. Wandelaars maken natuurlijk ook gebruik van de fietspaden op schouwpaden en andere openbare (zand)wegen langs de waterlopen.

Wensen en ontwikkelingen

Wandelaars zoeken in het algemeen rust in een aantrekkelijke, rustige, maar toch afwisselende omgeving. Water is het element dat daar in voorziet. Wandelen met de bijbehorende vormen van oeverrecreatie, als rusten en van de omgeving genieten, is bij uitstek de manier om het water te beleven. Wandelaars maken graag gebruik van niet- en halfverharde en paden. De recreatieve waarde van het water en de oevers, die het waterschap Regge en Dinkel beheert, komt bij het wandelen goed tot z'n recht, mits voor bereikbaarheid is gezorgd en de toegankelijkheid is geregeld. In het algemeen maken wandelaars op een extensieve manier gebruik van de routes.

Wandelaars vormen geen homogene groep; er is veel differentiatie in gedrag en voorkeuren ten aanzien van de omgeving. Hierbij valt te denken aan:

- Ommetjes vanuit huis.
- Rondwandeling wat verder van huis.
- Lange-afstand-wandelen.

Verder zal worden gekeken naar de wenselijkheid voor aangepast beheer op visstekken, viswedstrijdlocaties en naar de knelpunten voor wat betreft de parkeerplaatsen. Ook de afstemming met ander recreatief medegebruik verdient aandacht.

Een beperkte uitbreiding van de hengelsport is o.a. mogelijk bij (toekomstige) bergingsvijvers.

Dit zal gestalte krijgen in de nog op te richten visstand-beheercommissie op initiatief van het waterschap Regge en Dinkel in samenwerking met de belanghebbende partners uit de klankbordgroep.

Varen

Huidige situatie

De bevaarbare waterlopen in een aantrekkelijke omgeving zijn grotendeels opgenomen in de bestaande kanoroutes, totale lengte ca. 150 km.

De provincie Overijssel heeft destijds het initiatief genomen voor de "Provinciale kanoroute" met een totale lengte van ruim 200 km, waarvan ca 100 km binnen het waterschapsgebied.

De route is in 1997 doorgelicht op veiligheid. Bij gevaarlijke stuwen zijn maatregelen getroffen door afscheiding met ballenlijnen en door te waarschuwen voor risico's (bordjes).

Gemotoriseerd varen is bij uitzondering toegestaan op de Regge voor de Enterse Zomp en een fluisterboot. Voor de Enterse Zomp zijn een haven bij de Pelmolen in Rijssen en twee overtoeren (Notter en Hellendoorn) aangelegd. De Enterse Zomp heeft (nog) een verbrandingsmotor. De fluisterboot ('t Mólke) heeft een milieuvriendelijke elektromotor.

Cultuurhistorische en toeristische belangen hebben bij het verlenen van de keurontheffingen een belangrijke rol gespeeld.

Wensen en ontwikkelingen

Het waterschap wil het varen op waterlopen duidelijker en beter regelen. Het uitgangspunt hierbij is dat extensieve vormen, zoals het kanoën, in het algemeen mogelijk zijn. Bij het streefbeeld kwaliteitswater zal een terughoudend beleid worden gevoerd. Nieuwe vaarroutes zijn mogelijk bij de streefbeeld basis- en belevingswater. Bij de laatste dient kwetsbare natuur te worden ontzien. Door hier bij de bepaling van in- en uitstapplaatsen rekening mee te houden kan schade aan oevers, flora en fauna worden voorkomen.

De veiligheid blijft aandacht vragen. Er kan nog beter op risico's worden gewezen, waarvoor proeven worden gedaan met drijvende boeien. In overleg met de kanoverhuurders kan verbetering worden gebracht in de instructies aan met name de incidentele kanovaarders.

In de klankbordgroep is de behoefte aan kanoën in stroomversnellingen aangegeven. Gewezen is op mogelijkheden van de voormalige sluis in het Zwolse kanaal te Vroomshoop. Overigens: in een gebied als Twente met een groot verhang in beken en waterlopen (voor Nederlandse begrippen), zijn op meer plaatsen de omstandigheden aanwezig voor het nodige verval.

Er zijn plannen om de gehele Regge in samenhang met de Vecht bevaarbaar te maken voor boten als de Enterse Zomp.

In samenhang met de reguliere vaarwegen, de Twentekanal en het kanaal Almelo de Haandrik met bijbehorende jachthavens, heeft o.a. de Regio Twente plannen voor de ontwikkeling van nieuwe recreatieve vaarwegen in Twente. Hierbij wordt gedacht aan de voormalige scheepvaartkanalen het Kanaal Almelo-Nordhorn en Zwolse kanaal en de Beneden-Regge voor aansluiting met de Vecht.

Fietsen

Huidige situatie

Bij het fietsen kan net als bij wandelen van de omgeving worden genoten. Bovendien kunnen daarbij flinke afstanden worden afgelegd.

Bijlage 2 a – Streefbeelden in het Waterbeheerplan 2002-2005

De provincie Overijssel onderscheidt in haar Waterhuishoudingsplan 2000+ drie streefbeelden voor het te voeren waterbeheer in relatie tot de gewenste maatschappelijke functie:

- basiswater,

stroomgebieden waarbinnen wordt gestreefd naar een optimaal en duurzaam gebruik van water;

- belevingswater,

oppervlaktewateren waarin wordt gestreefd naar een ecologische inrichting met een hoge recreatieve of landschappelijke waarde;

- kwaliteitswater,

stroomgebieden waarbinnen het behoud en herstel of ontwikkeling van natuurwaarden centraal staat.

De streefbeelden zijn toegekend aan de volgende stroomgebieden en waterlopen (zie ook de beheerplankaart): bijlage 2b

1. Basiswater

heeft betrekking op alle stroomgebieden binnen het beheergebied waarvoor geen van de andere streefbeelden gelden. Hieronder vallen zowel landelijke als stedelijke gebieden. Binnen het basiswater wordt de zogenaamde stedelijke waterstroom onderscheiden. Dit betreft de Elsbeek (Enschede), Omloopleiding / Woolderbinnenbeek, Berflobeek, Bornsebeek, Weezebeek, Almelse Aa, Nieuwe Graven, Wierdense Aa, Lateraalkanaal, Hollandergraven, Oude Veeneleiding, Veeneleiding en Linderbeek.

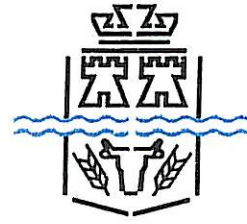
2. Belevingswater

geldt voor een groot aantal beken, waaronder de Regge, Loolse met zijbeken, Markgraven, Gammelkerbeek, Twickelervaart, Bornerbroekse waterleiding en Hagmolenbeek.

3. Kwaliteitswater

geldt voor de stroomgebieden van de Dinkel (grotendeels), een aantal beken op de westflank van de oostelijke stuwwallen en de Diepenheimse Molenbeek / Boven Regge, alsmede voor een aantal natte natuurgebieden met omgeving en het kwelgebied ten westen van Rijssen.

WATERSCHAP REGGE EN DINKEL

Beheerplankaart
Waterbeheerplan 2002-2005

5 km.

Januari 2002

Bijlage 2b

Legenda :

- Kwaliteitswater gebieden
- Stroomgebieden waterparels

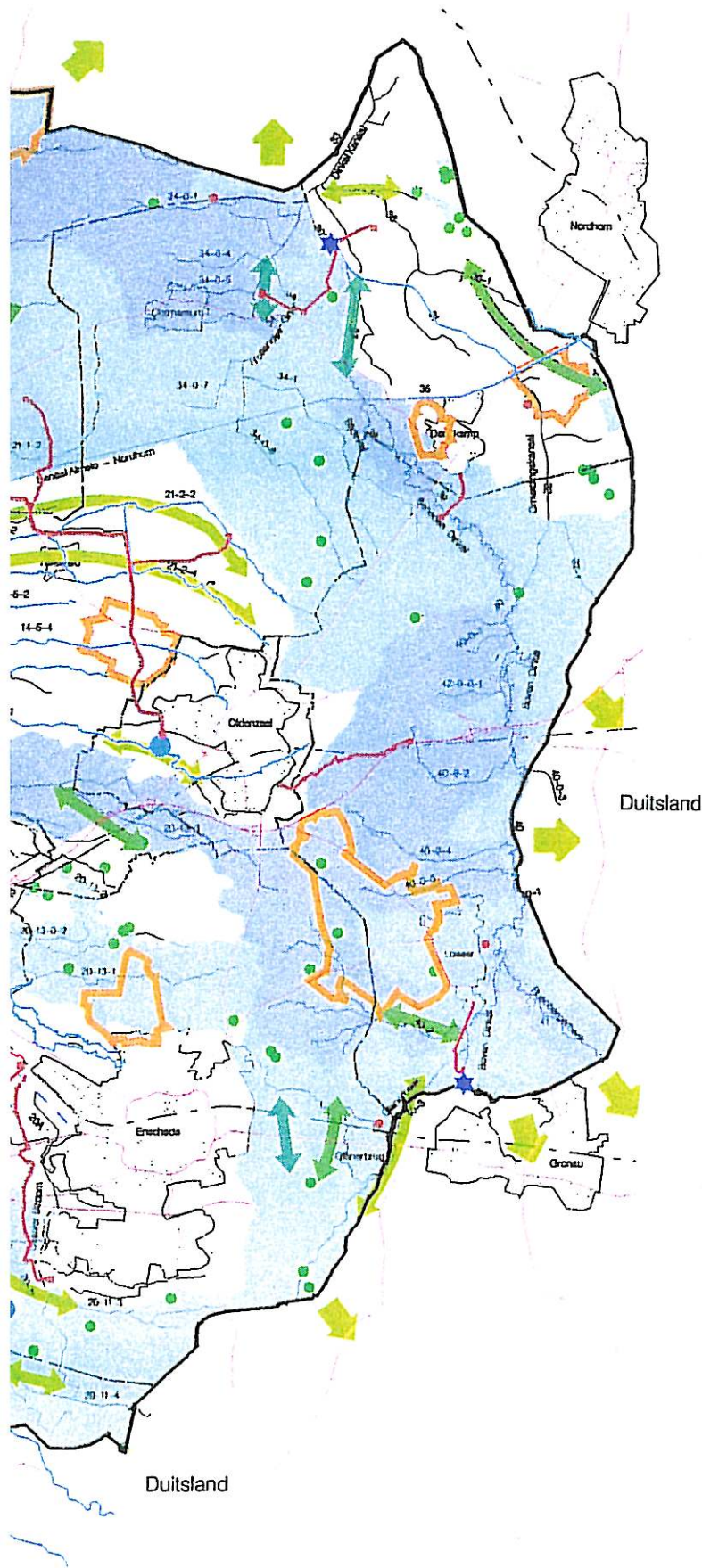
Streefbeeld:

- Belevingswaterlopen
- Stedelijke waterstroom

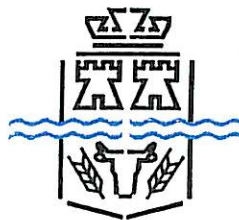
Functie :

- Zwemwater
- Blauwe knooppunten
- Overige waterlopen
- Kanalen niet in beheer waterschap
- Rioolwaterzuiveringsinstallatie
- Persleiding met gemaal t.b.v. R.w.z.i.
- Grens grondwaterbeschermingsgebied
- Vennen
- Verbindingszone's (EHS)
- Nationaal-Provinciaal
- Regionaal
- Lokaal
- Aansluitende bos-/natuurgebieden buiten de provincie
- Hoofdwegen
- Spoorlijnen
- Grens beheersgebied
- Gemeentegrens

ind

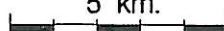

WATERSCHAP REGGE EN DINKEL

Waterlopen met bestaand
recreatief medegebruik

5 km.

December 2002

Bijlage 3

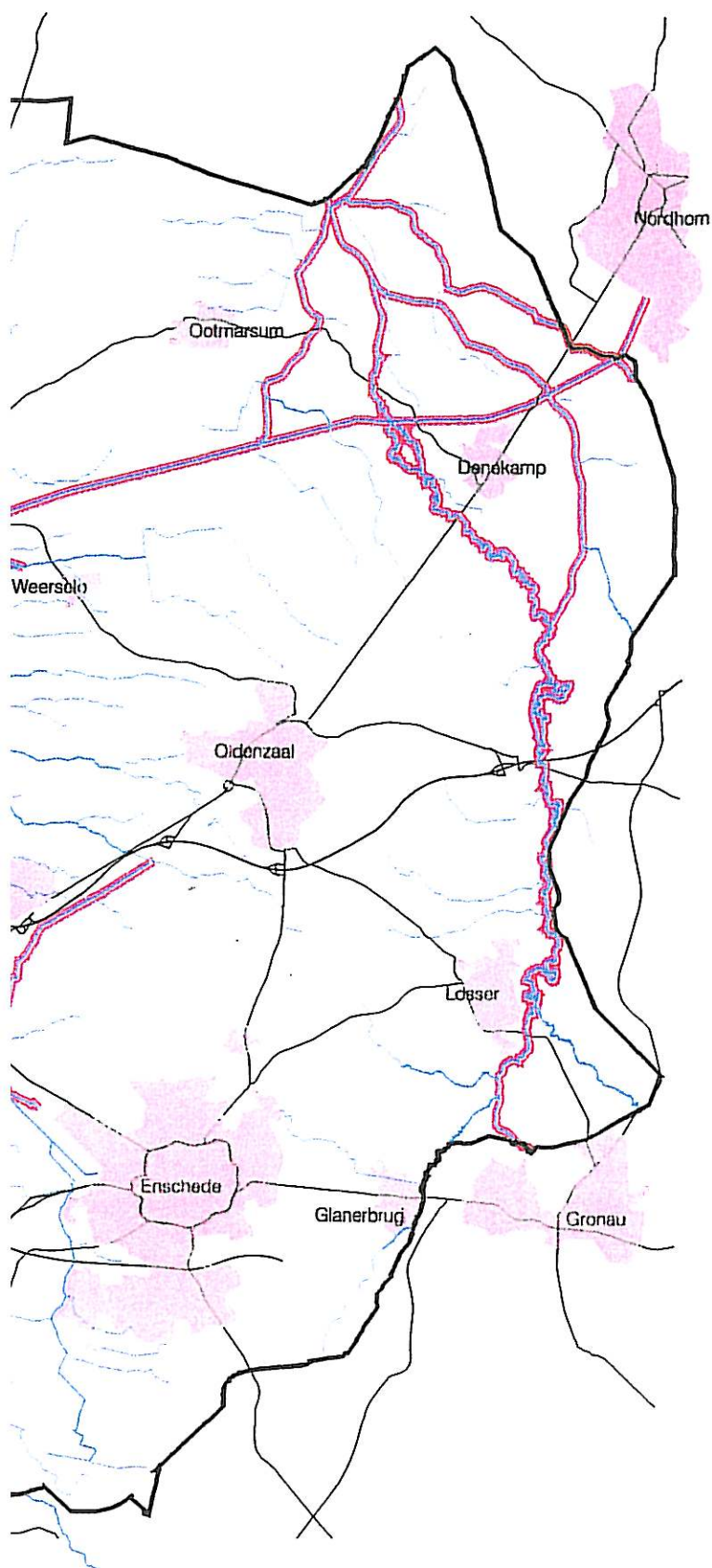
Legenda :

- * Huidig recreatief medegebruik
ca. 300 km. waterloop
- * betreft m.n. – hengelsport
– wandelen
– kanoën
– fietsen
- * ca. 100 km. recreatief medegebruik
met verspreide ligging
is niet aangegeven

 Waterlopen

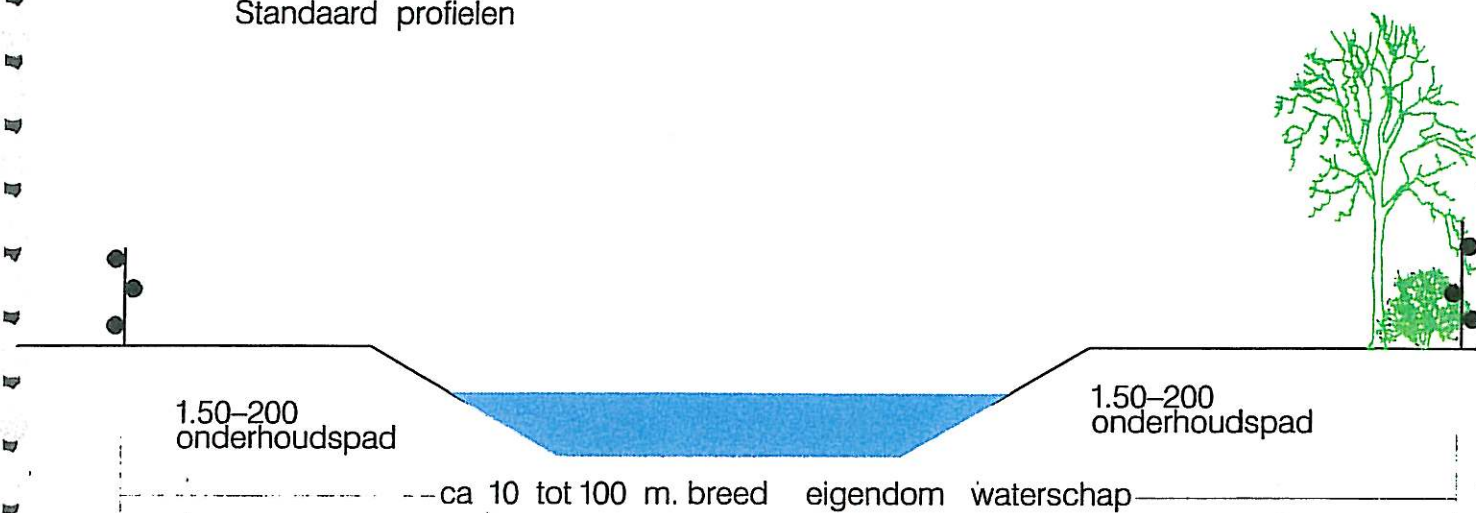
 Hoofdwegen

 Grens beheersgebied

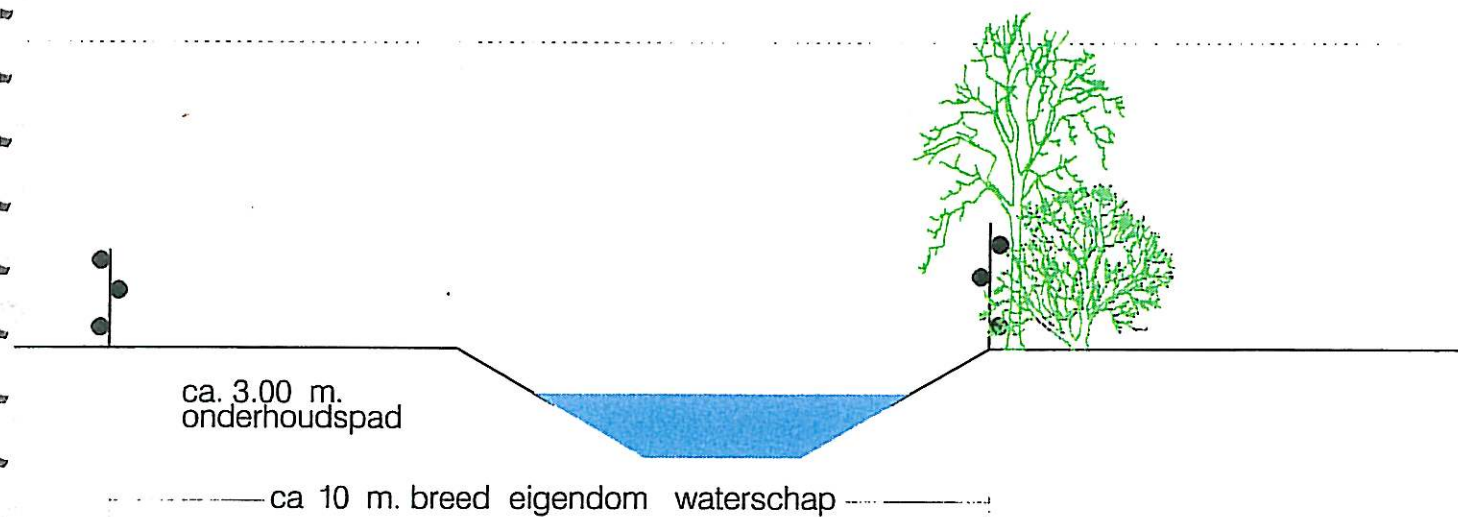

Mogelijkheden recreatief medegebruik

Standaard profielen

Ruimte voor: wandelen
kanoën
hengelsport
(paardrijden)

Ruimte voor: wandelen
(fietsen)

WATERSCHAP REGGE EN DINKEL

Mogelijkheden
recreatief medegebruik
(t.b.v. nader onderzoek)

5 km.

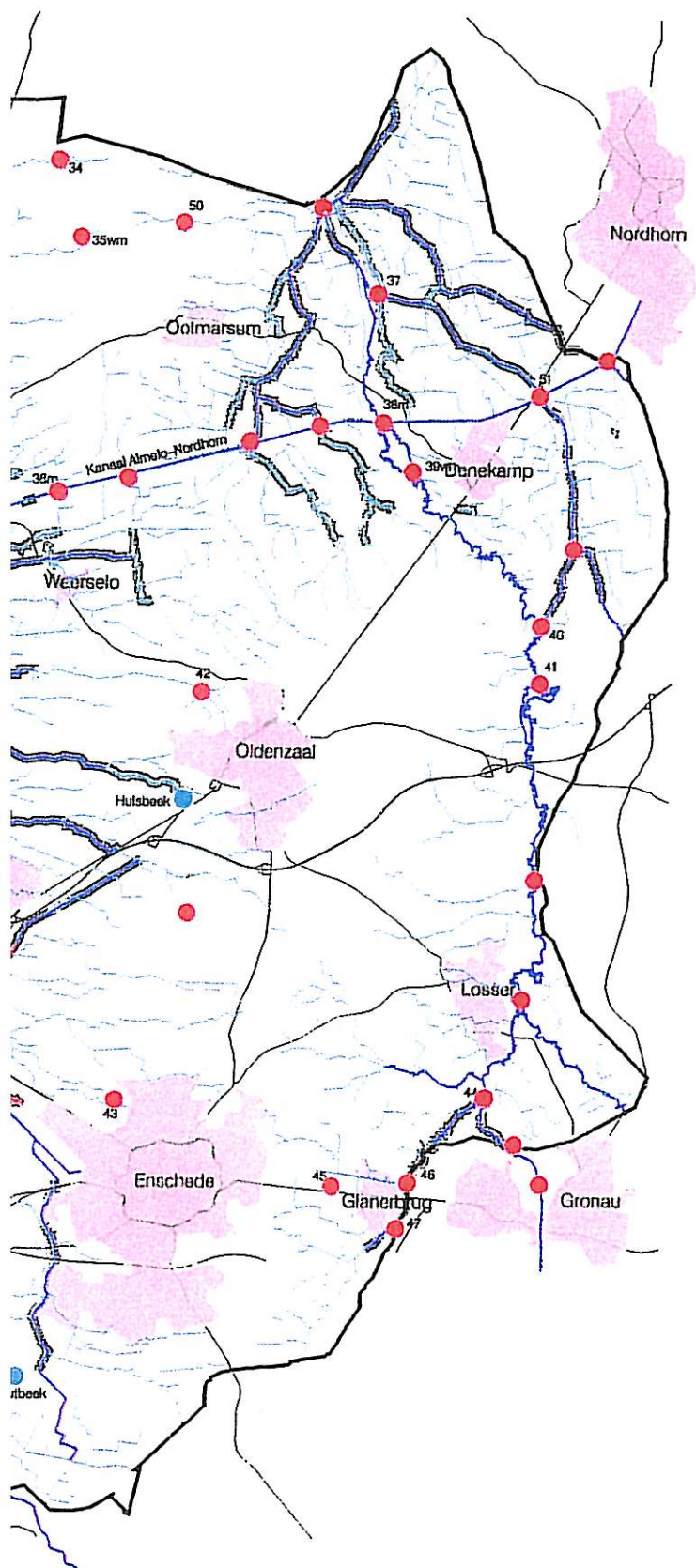

December 2002

Bijlage 4b

Legenda :

- Waterlopen 1e en 2e soort
- Waterlopen 3e en 4e soort
- Controle en onderhoudspaden
(zie standaard profielen)
- Schouwpaden 1,50–2.00 meter
(twee zijdig)
- Schouwpaden 3.00 meter (een zijdig)
- Stedelijke waterstroom
- Grens beheersgebied WRD
- Knooppunt met nummer en aanduiding kunstwerk
 - m = monument
 - wm = watermolen
 - v = vistrap
 - o = overtoom
- Park voor dagrecreatie met zwemwater

Bijlage 5 Stedelijk water: verhoging van de belevingswaarde van stedelijk water

Par. 3.4 uit nota "Samen werken aan stedelijk water"

Verhoging van de belevingswaarde van water

De belevingswaarde vormt een belangrijk uitgangspunt bij de aanleg en het herstel van stedelijke watersystemen. Een landschappelijke en functionele vormgeving afgestemd op de functie van het watersysteem en haar omgeving is van belang. Met andere woorden: het is niet uitsluitend van belang of wordt voldaan aan de inrichtingseisen die in het kader van de functietoekenning aan het watersysteem worden gesteld, maar het is ook belangrijk dat de aanwezigheid van water als "mooi" wordt ervaren.

Dit betekent meer concreet dat teneinde de belevingswaarde van water te vergroten het stedelijk watersysteem zoveel mogelijk zichtbaar is of weer zichtbaar wordt gemaakt.

Voorts is er aandacht voor elementen die het natuurlijke, recreatieve, of stedelijke aspect van het stedelijk water benadrukken, zoals plasbermen, vissteigers of kademuren. De inrichting van het stedelijk water wordt afgestemd op gebruiksdoelen en functies van het water. Ongewenst gebruik kan door de wijze van inrichting worden tegengegaan.

Niet alleen bij de planvorming en de aanleg van stedelijke watersystemen, maar ook in regelgeving, vergunningverlening en onderhoud wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de stedelijke functie en de belevingswaarde van het water in de stad. De recentelijk vernieuwde Keur van het waterschap biedt daartoe voldoende mogelijkheden.

Aandacht verdienen zaken als wonen aan het water en recreatief medegebruik van stadswater. In het gemeentelijke waterplan leggen gemeente en waterschap vast hoe zij e.e.a. in de toekomst willen vormgeven.

Ecologische aspecten

In stedenbouwkundige ontwerpen wordt steeds meer aandacht besteed aan ecologische aspecten. Het groen in de bebouwing, de inrichting van water en oevers en de waterkwaliteit spelen daarin een belangrijke rol. Watersystemen vormen het leefmilieu van waterplanten en -dieren en kunnen een belangrijke 'drager' vormen voor stadslandschappen. Ecologische, landschappelijke en recreatieve waarden vormen de basis voor een hoogwaardig woon-, werk- en leefklimaat in de bebouwde kom en directe omgeving. Het netwerk van watersystemen vormt, samen met een groen netwerk van natuurterreinen, de ecologische verbinding tussen stad en ommeland.

Het waterschap hanteert, zowel bij het passieve, als bij het actieve watersysteembeheer de ecologie en de vergroting van de belevingswaarde van het water binnen het stedelijk gebied als belangrijk beheerscriterium.

Wanneer bebouwing moet worden gerealiseerd in de nabijheid van water met een bijzondere ecologische functie, dient daarmee rekening te worden gehouden. Gemeente en waterschap bepalen in voorkomend geval de ecologische inrichting. Het waterschap werkt er aan haar aanwezige kennis van water en ecologie te verbreden naar stedelijk gebied.

Bijlage 6 Samenstelling klankbordgroep

Naam	T.a.v.	Adres	Postcode	Woonplaats
Vereniging OPG	Dhr. G.J. Liet	Postbus 126	7400 AC	Deventer
GLTO	Dhr. H. Brummelman	Postbus 126	7400 AC	Deventer
NMO	Dhr. R. Nijbijkank	Stationsweg 3	8011 GZ	Zwolle
Hengelsportfederatie Oost-Nederland	Dhr. Piek (mw E. Herms)	Westdorplaan 229	8101 PN	Raalte
Stichting Wandelplatform-LAW	Dhr. H.C. Dikker Hupkes	Postbus 846	3800 AV	Amersfoort
Stichting Wandelplatform-LAW	Dhr. G.C. Westgeest	Ganzenmarkt 22	7631 EN	Ootmarsum
Stichting Landelijk Fietsplatform		Postbus 846	3800 AV	Amersfoort
TKBN	Dhr. Ch. Füss	Stroband 32	3962 TG	Wijk bij Duurstede
NKB én TKBN	Dhr. D. Piquer	Bakkersveld 29	8334 NE	Tuk
Recron	Dhr. B. van de Stoep	Postbus 630	8000 AP	Zwolle
GOBT	Dhr. M. van het Bolscher	Postbus 96	7400 AB	Deventer
Vekabo	Mw. C. Oldeheuvel	Honingloweg 10	7581 PK	Losser
Landschap Overijssel	Dhr. Naber	Poppenallee 39	7722 KW	Dalfsen
Staatsbosbeheer	Dhr. A. de Gelder	Postbus 716	8000 AS	Zwolle
Vereniging Natuurmonumenten	Mw. R.B. Nolte	Emmastraat 7	8011AE	Zwolle
Provincie Overijssel	Dhr. J. van Oene	Postbus 10078	8000 GB	Zwolle
Regio Twente	Dhr. Groen en dhr. Ankone	Postbus 1400	7500 BK	Enschede
Recreatiegemeenschap Salland	Dhr. L. de Lange	Postbus 5000	7400 GC	Deventer
SBNL	Dhr. W. van Boschinga	Postbus 159	3960 BD	Wijk bij Duurstede
Regio VVV NO-Twente	Dhr. R.J.B. Mebius	Postbus 313	7570 AH	Oldenzaal
Regio VVV Twente	Mw. L. Niemijer	Postbus 1003	7500 BA	Enschede
Regio VVV Salland en Reggeland	Mw. I. Hendriks	Postbus 38	7450 AA	Holten
Stimuland	Dhr. C. de Regt	Burenweg 14	7621 GX	Borne

Bijlage 7 Literatuurlijst

1. DLO-Staringcentrum, Goossens, C.M., F. Langers en J.F.A. Lous, rapport 584 "Indicatoren voor recreatieve kwaliteiten in het landelijk gebied, Wageningen, 1997
2. Provincie Overijssel, "Struinen door de tuin van Nederland", beleidsnota recreatie en toerisme, juni 2000.
3. Nederlandse Kanobond; Toeristische Kanobond Nederland; Koninklijke Ned. Roeibond; Kon. Ned. Schaatsenrijdersbond; Ned. Ver. Van Sportvissersfederaties; Kon. Ned. Toeristenbond ANWB; Watersportberaad.
Beleidsvisie Kleine Waterrecreatie Nederland 2001-2020, maart 2001.
4. Stichting Recreatie, Kennis en Innovatiecentrum, i.o.v. dir. GRR van het Ministerie van LNV,
"Recreatieve toegankelijkheid van oevers", september 2002
5. Stichting Wandelplatform-LAW,
"Vooruitlopen op de toekomst", beleidsvisie 2000-2010, najaar 2000.
6. Regio Twente, Provincie Overijssel, Wandelplatform-LAW;
Wandelnetwerk Noordoost Twente , Project-/werkplan, oktober 2002
7. Unie van Waterschappen,
Recreatief medegebruik van Waterschapsobjecten, 1992.
8. Waterschap Regge en Dinkel
Recreatief medegebruik van Waterschapsobjecten, februari 1993
9. Waterschap Regge en Dinkel
Reggevisie 2000-2030, 1998.
10. Waterschap Regge en Dinkel
Inrichtings- en beheervisie voor de Dinkel en het Dinkeldal, februari 1999
11. Waterschap Regge en Dinkel,
"Waterbeheerplan 2002-2005", beleidsvisie januari 2002
12. Waterschap Regge en Dinkel, "Samen werken aan stedelijk water",
beleidsnota, december 2001
13. Waterschap Regge en Dinkel, Perspectievennota 2003-2006, financiële
planning, september 2002

